

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrlet 80 kr. — Naročilna se pošilja opravištvu v dijaškem semenišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročilne.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznakila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Slovinci!

Ko je dr. Janez Bleiweis vitez Trsteniški izdihnil svojo silno dušo, si je bil vsak slovenski rodoljub v svesti, da je Slovencev sveta dolžnost, skrbeti za vreden spomenik slavnemu rajniku, ki je skoro za štirih desetletij naš narod vodil v vročih borbah za njegov obstanek.

Prvi korak za dejansko izvršitev misli, katera je navdajala vseh narodnjakov sreča, je storil poslednji občni zbor ljubljanske čitalnice s sklepom, naj se osnuje poseben odbor, kateremu bode nalog, predvarjati in določati, na kakošen način naj se potomcem ohrani spomin pokojnega dr. Janeza Bleiweisa.

Ta odbor, sestavljen iz kranjskih deželnih poslancev, ljubljanskih meščanov in zastopnikov narodnih društev ljubljanskih, se je zdaj ustanovil in soglasno sklenil, da je nepozabljivemu očetu Slovencev v Ljubljani na javnem prostoru postaviti dostojen spomenik.

Odbor pričakuje, da bode narod slovenski navdušeno pozdravljal to namero in nje izpeljavo omogočil z običajno požrtvovalnostjo. Od več se nam dozdeva vsaka beseda, ki bi še posebno priporočali rojakom plemeniti namen, katerega imamo pred očmi: Bleiweisove zasluge za naš narod same najbolje govore in — dosti glasno!

Vsak zaveden Slovenec, vsaka verna Slovenka naj pripomore po svojih močeh, pa se nam ne bode moglo očitati, da naš narod ne časti svojih velicib mož!

Darove za „Bleiweisov spomenik“ prejema odborov blagajnik gospod Luka Robič, in bode prejem novcev javno potrjeval po slovenskih novinah.

V Ljubljani 12. marca 1882.

Odbor za „Bleiweisov spomenik“.

Prvomestnik: Dr. Jarnej Zupanec, c. k. notar in prvosednik kranjske notarske komore. Blagajnik: Luka Robič, c. k. višji davk. nadzornik

v pokoji in deželni poslanec. Tajnik: Fran Ravnikar, načelnik kranjske deželne blagajnice in „Sokolov“ starosta.

Odborniki: Dr. Andrej Čebašek, kanonik. Jan. Nep. Horak, podpredsednik trgovinske in obrtne zbornice. Karol Klun, državni in deželni poslanec. Srečko Noll, kleparski mojster in „Sokolovega“ staroste namestnik. Franc Potočnik, c. k. stavb. svetovalec v pokoji in deželni poslanec. Jan. Dogan, mizarski mojster. Ivan Hribar, glavni zastopnik banke „Slavije“. Matej Kreč, deželni tajnik. Miha Pakič, trgovinske in obrtne zbornice svetovalec. Srečko Stegnar, c. k. učitelj. Dr. Ivan Tavčar, advokat, koncipijent. Peter Grasselli, deželnega glavarja namestnik. Josip Jerič, župnik v pokoji. Jan. Murnik, trgovinske in obrtne zbornice tajnik. Dr. Fran Papež, odvetnik. Luka Svetec, c. k. notar in deželni poslanec.

Krvice, ki se Slovincem godijo na učiteljskih.

(Govor drž. poslanca dr. Vošnjaka v drž. zboru.)

I. Preidem toraj k učiteljskim. Glede teh je poslanska zbornica v 81. seji 1880. leta stavila resolucijo, naj se upelje na učiteljskih v Ljubljani in Mariboru slovenščina kot učni jezik, ker so ta učiteljska namenjena samo slovenskim učencem. V Ljubljani je sicer v prošlem letu naučni minister na mnogostransko zahtevanje sklenil in zaukazal, naj se na pripravnici za učitelje in učiteljice upelje slovenščina kot učni jezik. A celo pri tem ni postopal dosledno, ker se n. p. na pripravnici za učitelje pirodoslovje predava v slovenščini, na pripravnici za učiteljice pa v nemščini, zato pa se tu v ročnih delih slovensko predava.

A učni jezik za večino predmetov je nemščina in v poznejših letih je učni jezik, izvzemši pouk v slovenščini in veroznanstvu, vseskozi nemški; v Mariboru se tudi veroznanstvo v nemščini poučuje, v slovenščini pa sploh nobeden predmet,